

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД
У БЕОГРАДУ
Кж1 441/18
12.06.2018.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: мр Сретка Јанковића, председника већа, Бранке Пејовић и др Миодрага Мајића, чланова већа, уз учешће вишег саветника Александра Багаша, као записничара, у предмету **окр. Предрага Митровића и др**, због кривичног дела злостављање и мучење из члана 137 став 3 у вези става 2 у вези члана 33 Кривичног законика и др, одлучујући у другом степену о жалбама Вишег јавног тужиоца у Београду, браниоца окр. Предрага Митровића, адвоката Зорана Савелића, бранилаца окр. Славка Стојановића, Драгана Савића, Далибора Ђорђевића, Златка Гигића, Бобана Лекића и Митра Милосављевића, адвоката Владимира Вучинића и Александра Ђурчића и браниоца ових окривљених адвоката Филипа Домазета, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду К.бр.48/15 од 08.12.2017. године, у седници већа одржаној дана 12.06.2018. године, на основу одредби члана 457 и 458 ЗКП, донео је

ПРЕСУДУ

I

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба Вишег јавног тужиоца у Београду у делу којим се оспорава ослобађајући део пресуде, па се пресуда Вишег суда у Београду К.бр.48/15 од 08.12.2017. године, у ослобађајућем делу, у односу на окр. Радета Матића, **ПОТВРЂУЈЕ**.

II

УСВАЈАЈУ СЕ жалбе Вишег јавног тужиоца у Београд у делу који се односи на осуђујући део пресуде, браниоца окр. Предрага Митровића, адвоката Зорана Савелића, бранилаца окр. Славка Стојановића, Драгана Савића, Далибора Ђорђевића,

Златка Гигића, Бобана Лекића и Митра Милосављевића, адвоката Владимира Вучинића и Александра Турчића и браниоца ових окривљених адвоката Филипа Домазета, па се пресуда Вишег суда у Београду К.бр.48/15 од 08.12.2017. године, у осуђујућем делу, **УКИДА** и предмет у том делу враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Побијана пресуда, изјављене жалбе и одговори на жалбу

Побијаном пресудом окривљени Предраг Митровић, Славко Стојановић, Драган Савић, Далибор Ђорђевић, Злато Гигић, Бобан Лекић и Митар Милосављевић су оглашени кривим због кривичног дела злостављање и мучење из члана 137 став 3 у вези става 2 у вези члана 33 Кривичног законика, а окривљени Драган Савић и за кривично дело напад на војно лице у вршењу службе из члана 404 став 1 Кривичног законика, те су им изречене условне осуде, тако што су им утврђене казне затвора у трајању од по 6 (шест) месеци и одређено да се оне неће извршити ако окривљени у року од 2 (две) године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док је окривљеном Драгану Савићу утврђена јединствена казна затвора у трајању од 8 (осам) месеци и истовремено одређено да се она неће извршити ако окривљени у року од 2 (две) године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Окривљени су обавезани да накнаде трошкове кривичног поступка о чијој висини ће се одлучити посебним решењем.

Истом пресудом у ослобађајућем делу (тачка II) окр. Раде Матић је ослобођен од оптужбе због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 1 Кривичног законика, те је одлучено да трошкови кривичног поступка у овом делу падају на терет буџетских средстава.

Против првостепене пресуде жалбе су изјавили:

-Виши јавни тужилац у Београду, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да је преиначи, тако што ће окр. Митровићу, Стојановићу, Ђорђевићу, Гигићу, Лекићу и Милосављевићу изрећи казне затвора у трајању од по једне године, а окривљеном Савићу изрећи јединствену казну затвора у трајању од 2 године,

-бранилац окр. Митровића, адвокат Зоран Савелић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд на јавној седници побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да је преиначи и окривљеног Митровића ослободи од оптужбе,

-браниоци окр. Стојановића, Савића, Ђорђевића, Гигића, Лекића и

Милосављевића, адвокати Владимир Вучинић и Александар Ђурчић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд због сложености предмета одржи јавну седницу те да побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да је преиначи тако што ће окривљене ослободити од оптужбе,

-бранилац окр. Стојановића, Савића, Ђорђевића, Гигића, Лекића и Милосављевића, адвокат Филип Домазет, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд на јавној седници побијану пресуду преиначи и окривљене ослободи од оптужбе или да је укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Бранилац окривљених Стојановића, Савића, Ђорђевића, Гигића, Лекића и Милосављевића, адвокат Александар Ђурчић и бранилац окр. Радета Матића, адвокат Милан Максимовић, поднели су одговор на жалбу Вишег јавног тужиоца у Београду, са предлогом да другостепени суд ту жалбу одбије као неосновану.

Апелационо јавно тужилаштво у Београду у поднеску Ктж.бр. 478/18 од 30.04.2018. године предложио је да другостепени суд усвоји жалбу Вишег јавног тужиоца у Београду, укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да је преиначи у складу са жалбеним предлогом Вишег јавног тужилаштва у Београду, а да жалбе бранилаца окривљених одбије као неосноване.

Апелациони суд у Београду је одржао седницу већа на коју није позивао окривљене и њихове браниоце иако је то у жалбама тражено, јер је, у складу са одредбом члана 511 ЗКП, нашао да њихово присуство не би било корисно ради бољег разјашњења ове кривичне ствари.

Разлози за одбијање жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду у делу којим се оспорава ослобађајући део пресуде и потврђивање побијане пресуде у ослобађајућем делу

Неосновано се жалбом Вишег јавног тужиоца у Београду побија првостепена пресуда у ослобађајућем делу, јер је првостепени суд, по налажењу овог суда, правилно поступио када је окр. Радета Матића, применом одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП, ослободио од оптужбе, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 1 Кривичног законика, а разлози који су за то дати у образложењу побијане пресуде (страна 163-169) у потпуности су прихватљиви и за овај суд. Наиме, првостепени суд је правилно поступио када је прихватио одбрану окривљеног Матића да он није био непосредно претпостављени окривљеном Митровићу, већ да му је претпостављени био П. Ћ, који је од њега виши по рангу. С обзиром да изведеним доказима оваква одбрана окривљеног Матића није оспорена, неосновани су наводи из жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду у којима се истиче да је нејасно како је првостепени суд закључио да окривљени Матић није непосредни старешина окривљеном Митровићу а ово тим пре што је терет доказивања оптужбе на тужиоцу, па је Виши јавни тужилац у Београду требало да предложи доказе којима би се оспорила

одбрана окривљеног Матића у вези са овом чињеницом. Такође, правилно је првостепени суд прихватио одбрану окривљеног Матића да је тек касније сазнао да су окривљени Гигић и Милосављевић интервенисали према једном оштећеном, односно да је та интервенција већ била завршена када је он стигао на лице места, да се његово присуство види од 6-те секунде снимка TV N1. Дакле, када се има на уму да одбрана окривљеног Матића није оповргнута изведеним доказима, да је на месту догађаја био Предраг Ђирковић који је виши по рангу од њега и који је био претпостављени старешина одређеном броју полицијских службеника, као и трајање целокупног догађаја, првостепени суд је правилно закључио да окр. Матић није био у могућности да изда наредбу да се престане са употребом средстава принуде. Стога је првостепени суд правилно поступио када је окривљеног Матића, применом одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП ослободио од оптужбе.

Разлози за усвајање жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду и бранилаца окривљених и укидање побијане пресуде у осуђујућем делу

а) Непотпуно решен предмет оптужбе

Пре свега, овај суд је размотрио наводе жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду у којима се истиче да првостепени суд побијаном пресудом није у потпуности решио предмет оптужбе. Наиме, оптужним предлогом Вишег јавног тужилаштва у Београду окр. Митровићу, Стојановићу, Савићу, Ђорђевићу, Гигићу, Лекићу и Милосављевићу је, између осталог, стављено на терет да су извршили и кривично дело напад на војно лице у вршењу службе из члана 404 став 1 Кривичног законика. Међутим, првостепени суд побијаном пресудом само окр. Савића оглашава кривим за ово кривично дело, док у образложењу пресуде (страна 155-157) наводи да су се радње окр. Митровића, Стојановића и Ђорђевића састојале у ударању оштећеног Андреја Вучића и Предрага Малог, који нису војна лица, а што је битно обележје кривичног дела из члана 404 став 1 Кривичног законика, па стога налази да се у њиховим радњама стичу само елементи кривичног дела из члана 137 став 3 у вези става 2 у вези члана 33 Кривичног законика, а да окривљени Гигић и Милосављевић нису имали свест да су оштећени С. и Ј. војна лица и да врше војну службу, те да се у њиховим радњама стичу само елементи кривичног дела из члана 137 став 3 у вези става 2 у вези члана 33 Кривичног законика.

Дакле, из оваквог образложења произилази да су окр. Митровић, Стојановић и Ђорђевић предузимали радње према оштећенима Вучићу и Малом који нису војна лица, па самим тим у њиховим радњама нема кривичног дела из члана 404 став 1 Кривичног законика, а да окр. Гигић и Милосављевић нису имали свест да оштећени С. и Ј. војна лица која врше војну службу, тј. да заправо није доказано да су они знали за ово својство оштећених и да критичном приликом врше војну службу. Дакле, ако се напред изнето има на уму, онда се може извести закључак да првостепени суд налази да у радњама окр. Митровића, Стојановића и Ђорђевића није доказано постојање битног елемента кривичног дела које им се ставља на терет, с обзиром да оштећени Вучић и Мали нису војна лица, а да у односу на окр. Гигића и Милосављевића није доказан субјективни елемент предметног кривичног дела, односно постојање свести да су оштећени С. и Ј. војна лица која врше војну службу. У таквој ситуацији првостепени суд је био у обавези да окривљене применом одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП ослободи од оптужбе. Међутим, како првостепени суд није тако поступио, учинио је битну

повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 8 ЗКП, односно није у потпуности решио предмет оптужбе, а на што се основано указује у жалби Вишег јавног тужиоца у Београду, што је, између осталог, разлог за укидање побијане пресуде.

б) Нејасни разлози пресуде

Апелациони суд у Београду је размотрио и наводе жалби бранилаца окривљених којима се побија првостепена пресуда због битних повреда одредаба кривичног поступка, односно у којима се истиче да су разлози пресуде о чињеницама које су предмет доказивања потпуно нејасни.

б-1 Постојање мотива и намере

Пре свега, овај суд је нашао да су нејасни су разлози побијане пресуде који се тичу намере окривљених код кривичног дела злостављање и мучење из члана 137 став 3 у вези става 2 у вези члана 33 Кривичног законика, с обзиром да првостепени суд у образложењу побијане пресуде (страна 155) наводи да су окривљени “предузимали наведене радње са циљем да оштећене застраше и незаконито казне”, јер је примена средстава принуде (физичке снаге и службене палице) од стране окривљеног била неоснована, односно за то није постојао ниједан оправдани разлог, а да при том првостепени суд не наводи јасне разлоге за своје закључке, односно не наводи разлоге из којих бих се видело како и зашто су окривљени хтели да застраше или незаконито казне оштећене. Другим речима, првостепени суд не даје ваљане разлоге о томе због чега су окривљени имали намеру да баш та лица застраше и незаконито казне, ако се критични догађај десио на начин како то утврђује првостепени суд, односно да су се оштећени зауставили и летимисали те поступали по наређењима окривљених. Дакле, у таквој ситуацији се поставља питање шта би био мотив окривљених да тако поступи према оштећенима. У вези са тим, треба истаћи да се у изреци побијане пресуде на два места помиње да су окривљени Савић и сведок М. Б. оштећенима рекли да не могу даље, односно да не могу да прођу и да одбију, а што у својим исказима не споре ни оштећени, а о томе су се изјашњавали и сведоци очевидци догађаја. Тако на пример сведок А. Х. у свом исказу из истраге, између осталог, наводи: “Кордону су пришла четворица мушкараца и нешто причали са полицајцима, након чега су ова четворица покушала да прођу кроз кордон”. Сведок Ј. З. у свом исказу из истраге, између осталог, наводи да је чула јачи жамор и видела четири младића на тротоару поред кордона те препознала речи: “Где ћеш, лези, лези, стој”, те да је видела жандарме и оштећене како се гуркају.

Ако се наведено има на уму, онда се поставља питање постојања мотива и намере код окривљених да оштећене застраше и незаконито казне. Наиме, ако су оштећени поступали на начин како су изнели у својим исказима, онда је потпуно нејасно закључивање првостепеног суда да окривљени у таквој ситуацији „без икаквог повода“ примењују средства принуде са намером да оштећене застраше и незаконито казне. Другим речима, доводи се у сумњу закључак првостепеног суда да је критични догађај започео на начин како то утврђује првостепени суд, који у потпуности прихвата верзију догађаја коју су изнели оштећени, који, по становишту првостепеног суда, нису нимало допринели настанку критичног догађаја.

б-2 Искази сведока

У вези са тим треба истаћи да првостепени суд у образложењу пресуде (страна 102) наводи да су одбране окривљеног оповргнуте исказима оштећених, чије исказе потврђују исказа сведока очевидаца, које првостепени суд сматра непристрасним сведоцима, што није прихватљиво за овај суд. Наиме, већина сведока очевидаца није видела почетак самог догађаја или није чула какав је разговор вођен између окривљених и оштећених, док су неки сведоци очевици видели да оштећени покушавају да прођу кроз кордон полицијских службеника, односно чули су грају и повике полицијских службеника који настоје да зауставе оштећене, односно да их спрече да уђу у заштићени простор. Стога је нејасно како првостепени суд закључује да искази сведока очевидаца потврђују исказе оштећених и то првенствено у односу на сам почетак критичног догађаја. Ово посебно због тога што за део догађаја од шестог секунда са снимка TV N1 не постоје суштинске разлике у исказима оштећених и сведока очевидаца, а ни окривљени не споре да су употребили средства принуде према оштећенима, али је споран сам почетак догађаја, за који део првостепени суд не прихвата одбране окривљених и исказе сведока полицијских службеника, већ прихвата да је догађај започео на начин како су то описали оштећени. Уосталом, шта се дешавало у другом делу догађаја јасно је видљиво на поменутом снимку TV N1 и фрејмовима који су урађени на основу тог снимка

Ако је сам критични догађај започео на начин како то описују оштећени, а што и првостепени суд прихвата, тј. да су оштећени стали испред кордона и да су рукама подигнутим у висини главе држали лична документа (личну карту, службену легитимацију и возачку дозволу) а оштећени С. показао службену значку војне полиције закачену на појасу, те да су окривљени одмах почели да их гурају и ударају, првостепени суд не даје никакве разлоге о томе шта је било са тим личним документима оштећених, односно да ли су оштећени, када су их окривљени почели гуради и ударати, успели да их врате у цеп, да ли су можда испали на тротоар или слично. Дакле, ако су се оштећени зауставили испред кордона, ако су се уредно легитимисали и нису покушали да прођу кроз кордон, првостепени суд не даје јасне разлоге због чега су окривљени интервенисали према њима и употребили средства принуде.

в) Непотпуно утврђено чињенично стање

Апелациони суд у Београду је испитао и наводе жалби бранилаца окривљених којима се побија првостепена пресуда и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, односно истиче да првостепени суд није утврдио све битне чињенице од значаја за правилно пресуђење ове кривичне ствари. Пре свега, првостепени суд је одбио предлог бранилаца окривљених да се у својству сведока испитају Н. А. и С. К, који би се изјаснили о чињеници да ли је од стране сведока П. Ћ. упућен позив за помоћ, те би се тако проверила одбрана окривљених и исказ сведока П. Ћ, као и искази других сведока полицијских службеника који су се изјашњавали о тој чињеници. Ово посебно због тога што се на достављеном снимку везе система "Тетра" чују сметње, а из дописа Управе за послове унутрашње контроле произилази да из техничких разлога није сачињен аудио снимак за "симплексни канал". Осим тога, ови сведоци би се могли изјаснити и о томе каква су била овлашћења полицијских

службеника у извршењу конкретног задатка, односно у обезбеђењу скупа високог ризика, у складу са планом ангажовања Четвртог одреда Жандармерије за обезбеђење тог скупа.

в-1 Овлашћења полицијских службеника и оштећених

Првостепени суд у образложењу пресуде (страна 150 и 151) наводи да у конкретном случају нису постојали разлози да окривљени употребе средства принуде према оштећенима, јер прихвата верзију догађаја коју су изнели оштећени. Међутим, првостепени суд је пропустио да од Жандармерије евентуално прибави извештај у коме је вршена оцена оправданости употребе средстава принуде на страни полицијских службеника критичном приликом или да у вези са тим испита надлежне старешине Жандармерије који су вршили ту оцену, што би суду помогло да поуздано утврди да ли је примена средстава принуде од стране окривљених била оправдана или не, те у случају да је примена употребе средстава принуде била оправдана, утврди да ли су окривљени евентуално применили прекомерну силу. Ово и због тога што се у списима предмета налази одлука којом је окривљени Митар Милосављевић ослобођен дисциплинске одговорности поводом критичног догађаја, а за који је оглашен кривим побијаном пресудом, у којој одлучи се дисциплински орган позива на Оцену оправданости и правилности употребе средстава принуде 03/13 број 41/15 од 25.09.2015. године, у којем се наводи да је именовани оправдано употребио средства принуде. Стога, прибављање поменуте Оцене о оправданости и правилности употребе средстава принуде за окривљеног Милосављевића, а и за остале окривљене ако оне постоје, може бити од помоћи суду код оцене да ли су критичном приликом окривљени оправдано употребили средства принуде према оштећенима.

Првостепени суд прихвата исказе оштећених С. и Ј. у погледу службеног задатка који су они критичном приликом обављали, а да није од надлежних војних органа прибавио детаљан извештај о службеном задатку који су они обављали критичног дана, нити је саслушао њихове претпостављене старешине који би се евентуално могли изјаснити о њиховим конкретним задацима критичног дана, затим, због чега њихово кретање и обављање службеног задатка у зони обезбеђења скупа високог ризика није најављено Команди Жандармерије, да ли су са њима у извршењу тог задатка могла "прикључити" два цивилна лица и слично. На овај начин чињенично стање није потпуно утврђено, а самим тим првостепени суд није проверио исказе оштећених, а пре свега оштећених С. и Ј.

С обзиром на напред изнето, другостепени суд је закључио да чињенично стање, у погледу чињеница које су предмет доказивања, није потпуно утврђено, а што се указује у жалбама бранилаца окривљених, што је, такође, један од разлога за укидање побијане пресуде.

г) Закључна разматрања и налози првостепеном суду

Имајући на уму све напред изнето, односно да је првостепени суд учинио битне повреде одредаба кривичног поступка о којима је било речи, те да и да чињенично стање није потпуно утврђено, Апелациони суд у Београду је на основу одредбе члана 458 ЗКП, донео одлуку да се побијана пресуда у осуђујућем делу укине и предмет

врати првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку првостепени суд ће, пре свега, отклонити битне повреде одредаба кривичног поступка на које је претходно указано, односно својом одлуком ће у потпуности решити предмет оптужбе, а о одлучним чињеницама дати јасне и аргументоване разлоге. Осим тога, ради потпуног утврђивања чињеничног стања првостепени суд ће испитати у својству сведока Н. А. и С. К, на околности о којима је претходно било речи, те евентуално и претпостављене старешине оштећених С. и Ј, на околности које се тичу обављања њиховог службеног задатка критичног дана. Такође, првостепени суд ће, ако нађе да је то потребно, од надлежних органа Жандармерије прибавити Оцену оправданости и правилности употребе средстава принуде за окривљеног Милосављевића, а евентуално и за остале окривљене, или у вези с тим саслушати лица која су вршила ту оцену, те прибави извештај о томе како су окончани дисциплински поступци који су вођени против окривљених поводом истог догађаја.

Имајући на уму све напред изнето, Апелациони суд у Београду је, на основу одредбе члана 457 и 458 ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар
Александар Багаш, с.р.

Председник већа – судија
мр Сретко Јанковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

BALKAN INVESTIGATIVE
REPORTING NETWORK